

Тетяна В. Гринько, Сергій С. Дулепов

МЕТОДОЛОГІЯ ОЦІНЮВАННЯ ПОКАЗНИКА ЕНДОГЕННОГО ПОТЕНЦІАЛУ РОЗВИТКУ БІЗНЕС-СТРУКТУР

У статті обґрунтовано модернізований економетричний підхід до оцінювання ендогенного потенціалу розвитку бізнес-структур в умовах розгортання цифрових платформ та «зеленого» переходу.

Обґрунтування теоретико-методологічних засад квантифікації ендогенного потенціалу розвитку бізнес-структур постає як фундаментальне науково-прикладне завдання сучасної економіки, вирішення якого безпосередньо детермінує резильєнтність мікроекономічних систем у тривалій часовій перспективі. Традиційна парадигма стратегічного управління тривалий час спиралася на моделі, в межах яких траєкторія розвитку підприємства розглядалася переважно як функція адаптації до макроекономічної кон'юнктури, ринкових трендів та агресивного екзогенного тиску.

Проте каскад глобальних макросистемних шоків, воєнних деструкцій та інфраструктурних обмежень унаочнив критичну обмеженість такого підходу. В умовах, коли зовнішнє середовище втрачає ознаки стаціонарності та прогнозованості, а рівень екзогенної ентропії прагне до нескінченності, класичні інструменти адаптації втрачають свій випереджальний характер, перетворюючись на запізнілі реакції інертної системи. Це зумовлює об'єктивну необхідність зміщення фокусу наукового пошуку з аналізу зовнішніх чинників на оцінювання внутрішніх драйверів самоорганізації, що формують ендогенний потенціал бізнес-структури.

Сформовано тривимірний дескриптивний простір, який інтегрує субіндекси екосистемної компліментарності, циркулярної стійкості та фінансово-операційного гомеостазу. Розроблено експрес-методику, яка виключає суб'єктивізм експертних оцінок шляхом поєднання модифікованого мінімаксного нормування та алгоритму розрахунку інформаційної ентропії Клода Шеннона за натуральною основою. Доведено, що лінійна згортка субіндексів із динамічними ентропійними вагами реалізує ефект кібернетичного регулятора: у моменти кризових шоків ентропія нестабільного контуру стрімко падає, що автоматично максимізує його вагу та сигналізує про необхідність мобілізації внутрішніх ресурсів фірми. Запропонований підхід адаптовано для практичного програмування та оперативного менеджменту.

Ключові слова: ендогенний потенціал, екосистемна компліментарність, циркулярна стійкість, фінансово-операційний гомеостаз, ентропія Шеннона, динамічні ваги.